

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1785/19-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Dolní Vilémovice
Sídlo	Dolní Vilémovice 42, 675 52 Lipník u Hrotovic
E-mail	zs-dolnivilemovice@seznam.cz
IČ	70 885 231
Identifikátor	600 121 933
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Škodová
Zřizovatel	Obec Dolní Vilémovice
Místo inspekční činnosti	Dolní Vilémovice 42, Dolní Vilémovice 135
Termín inspekční činnosti	8. – 10. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Dolní Vilémovice (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Ve školním roce 2019/2020 vykazuje jednotřídní základní škola celkem 14 žáků. Mateřská škola vykazuje 28 dětí v jedné třídě, z nichž 10 plní povinné předškolní vzdělávání, žádné dítě nemá speciální vzdělávací potřeby a žádné z dětí nemá odklad povinné školní docházky. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje v jednom oddělení školní družiny, kde je zapsáno 13 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Cíle stanovené v koncepci se ředitelce školy daří postupně úspěšně naplňovat. Například vést děti a žáky k respektování dohodnutých pravidel, jazykové kompetence (anglický jazyk v mateřské škole s pokračováním v první třídě), vybudování biokoutků (využívání ve výuce přírodovědy a prvouky).

Hospitační činnost (není příliš častá) ředitelky v základní i v mateřské škole se zabývá základními hledisky pro hodnocení efektivity vzdělávání. Výsledná stručná doporučení jsou spíše obecného charakteru. Kromě podpory neformální diskuze uvnitř pedagogického kolektivu ředitelka další formy metodického řízení výuky nevyužívá a chybí tak zde zpětnovazební informace o kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Při plánování dalšího vzdělávání se v mateřské i základní škole daří vycházet z konkrétních potřeb (primární logopedická prevence, jazykové vzdělávání). Většina členů pedagogického sboru se účastní vzdělávacích aktivit. Jen výjimečně se neúčast na vzdělávání negativně projevila při nižší účinnosti výuky v hospitovaných hodinách v základní škole.

Velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem a místními spolky (Svaz žen, Přátelé Dolních Vilémovic a další) se projevila na materiálním vybavení školy, které je tak vhodně obnovováno a doplňováno (nové výukové materiály, interaktivní programy vzdělávání). K rozvoji pohybových dovedností slouží zejména dětem, ale i žákům školní zahrada s dostatkem travnaté plochy a herních prvků.

Škola se aktivně zapojuje do kulturního a společenského života v obci. Přípravu dětí a žáků na vystoupení (Vánoční strom, Velikonoce) pozitivně ovlivňuje rozvoj jejich osobností. Zákonné zástupce nejen podrobně informuje o činnosti školy, ale daří se je zapojovat do svých akcí.

Komunikace mezi rodiči dětí a žáků a pedagogy je vstřícná a otevřená. Informace o průběhu vzdělávání dětí a naplňování základních kompetencí předškolního vzdělávání jsou předávány zákonným zástupcům učitelkami průběžně při každodenním kontaktu, mailem či obecnými informacemi na nástěnkách. V základní škole organizují mimo jiné společné schůzky učitelů a zákonných zástupců..

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo převážně v menších skupinách, děti si volily činnosti na základě vlastní volby nebo na základě připravené vzdělávací nabídky. Aktivity byly promyšlené, tematické a motivační. Kladly důraz na střídání vzdělávacích oblastí, metody byly založené na herních činnostech a intenzivních prožitcích dětí. Učitelky vytvářely vhodné podmínky pro námětové, konstruktivní, sociální, pohybové a dramatizující hry. Podporovaly a motivovaly aktivitu dětí při objevování a experimentování s přírodními i umělými materiály. Děti aktivně využívaly možnost alternativního výběru a v průběhu her

tvořivě uplatňovaly svoje nápady, zkušenosti, manuální dovednosti a představivost. Přechody mezi činnostmi probíhaly plynule, spontánní a řízené aktivity na sebe tematicky navazovaly.

Metody a formy práce uplatněné při řízených činnostech výrazně podporovaly u dětí zvědavost, aktivitu a samostatnost. Aktivity organizované pedagogy byly zahajované komunikačním kruhem, kde byly účinně rozvíjeny řečové dovednosti dětí, jejich schopnost zhodnotit hru a pozitivně vnímat své kamarády. Učitelky do nich vhodně začleňovaly gymnastiku mluvidel, hudební činnosti, smyslové a prosociální hry. Pravidelně zařazovaly do vzdělávací nabídky písně a básně propojené s pohybovými a relaxačními prvky. Respektovaly věkové zvláštnosti dětí a požadavky na ně vhodně diferencovaly. Učitelky poskytovaly dětem dostatečný prostor pro sebeuplatnění a rozvíjely u nich schopnost kreativního způsobu myšlení. Nejstarší děti velmi dobře reagovaly na problémové otázky, dokázaly postřehnout některé jednoduché příčinné souvislosti, např. u přírodních jevů a počasí. Děti komunikovaly bez zábrán, samostatně formulovaly své myšlenky, souvisle a zpravidla gramaticky se správně vyjadřovaly. Některé z nich však měly problémy s výslovností. V menší míře byla zařazována individuální preventivní logopedická příprava. Stejně tak grafomotorická cvičení podporující uvolnění paže a správný úchop psacího náčiní byla méně účinná. Pedagožky vytvářely vstřícné a laskavé klima a podnětné pracovní prostředí. Děti měly mezi sebou pěkné vztahy a učitelky je vedly k respektování potřeb druhých. Stanovená třídní pravidla měla většina dětí dobře upevněna. Byly ohleduplné a vzájemně si pomáhaly, učitelky je hodnotily průběžně a s ohledem na jejich individuální pokrok. Během jednotlivých aktivit děti pozitivně motivovaly a podávaly jim přiměřenou zpětnou vazbu. Denní rytmus byl pružný, učitelky vycházely vstříc dětem s nižší potřebou spánku. Umožňovaly jim zapojovat se do klidových programů v době odpočinku ostatních dětí. Stravovací, pracovní a společenské návyky dětí učitelky rozvíjely při běžných situacích. Účinně vedly děti k sebeobslužným činnostem, správné a pravidelné hygieně.

Sledovaná výuka třídy v základní škole probíhala ve skupinách složených ze žáků 1. – 5. ročníku. Kromě předmětů s výchovným zaměřením se třída dělí na skupinu tvořenou žáky 1. a 5. ročníku a skupinu se žáky 2., 3. a 4. ročníku.

Vzhledem k malým počtům žáků ve skupině učitelky důsledně uplatňovaly individuální přístup k žákům a poskytovaly pomoc všem, u kterých se objevil problém se splněním úkolu. Vyučovací hodiny měly jasně stanovený cíl, učitelky většinou žáky účinně motivovaly. V hospitovaných hodinách vládla příznivá pracovní atmosféra, založená především na empatickém přístupu vyučujících k žákům, bezproblémové komunikaci a vzájemné toleranci. Ve vhodných časových intervalech učitelky střídaly společnou a samostatnou práci. Názornost výuky podporovaly učitelky používáním vhodných didaktických pomůcek. Interaktivní technika byla využívána ojedinele. V případě jejího využití však přispívala k lepšímu pochopení učiva, rozvíjela představivost nebo sloužila jako nástroj pro opakování a procvičování učiva. Žáci měli potřebný prostor k seberealizaci, vyjádření vlastního názoru a hledání řešení.

V sledovaných hodinách matematiky (2. – 4. ročník) nebyla respektována tolik potřebná diferenciací výuky při rozdílnosti věkového složení žáků na malotřídní škole (např. stejný typ a zadání příkladů).

Průběžné hodnocení výkonů žáků probíhalo převážně ústní formou a mělo motivační, zpětnovazební charakter. Shrnutí a hodnocení práce žáků bylo zařazováno v závěru hodin, ve většině případů i žáci prováděli sebehodnocení a hodnocení své práce.

Aktivity realizované v průběhu zájmového vzdělávání byly orientovány zejména na podporu přírodovědné gramotnosti a kompetencí pracovních, sociálních a personálních. Pracovní

atmosféra a vstřícná komunikace mezi vychovatelkou a účastníky byla založená na vzájemném pochopení, respektu a toleranci. V průběhu aktivit žáci bezproblémově spolupracovali, vychovatelka jim vytvářela dostatek podnětů a prostoru pro rozvoj samostatnosti a seberealizaci. Všechny uplatňované metody a formy práce respektovaly zájmy žáků a přispívaly k jejich osobnostnímu rozvoji.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky mateřské školy společně hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání celé skupiny i jednotlivců za ukončený týden a následně za celý integrovaný blok. Pozitivem okamžitého denního hodnocení během řízených i spontánních aktivit je fakt, že každé dítě je hodnoceno a v dalším vzdělávání dále motivováno s ohledem na svůj věk, na individuální možnosti a schopnosti. Výsledky vzdělávání sledované v průběhu inspekční činnosti, které se vztahovaly k rozvoji kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativních, sociálních a činnostních, odpovídaly požadavkům školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

V rámci povinného předškolního vzdělávání vykazovaly děti velmi dobré výsledky v oblasti předčtenářské gramotnosti (práce s knihami a encyklopediemi, poslech a vyprávění pohádek a příběhů, dramatizace pohádek), předmatematické (prostorová orientace, počty předmětů, porovnávání velikostí a množství, třídění), sociální a přírodovědné gramotnosti. V rámci rozvoje sociální gramotnosti se děti většinou uměly samostatně rozhodovat o svých činnostech, uvědomovat si odpovědnost za své jednání a nést za ně odpovědnost, chovat se citlivě a ohleduplně k druhým.

V průběhu inspekce dokázaly děti přiměřeně svému věku používat různorodé výtvarné techniky a vytvářely netradiční výtvarné kompozice. Pracovní dovednosti sledované při oblékání a stolování dětí nebo při stříhání, skládání, lepení a konstruování odpovídaly očekávaným výstupům stanoveným školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Základní škola má vytvořený funkční interní systém zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků. Běžně vyučující využívají evaluační nástroje založené na pozorování žáka a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení. Ze získaných výsledků se provádí analýza stavu a následně se přijímají opatření (doučování, objasňování problémových pasáží učiva apod.). Škola v současné době nevyužívá k zjišťování výsledků vzdělávání externí nástroje, které umožňují porovnávat dosažené výsledky žáků s celostátními údaji.

Pouze v malé míře jsou žáci zapojováni do olympiád a soutěží (sportovní, přírodovědné, výtvarné), kde prezentují úroveň svých znalostí a dovedností se střídavými úspěchy.

Školní poradenské služby (činnosti školního metodika prevence a výchovného poradce) zabezpečují ředitelka školy a vychovatelka školní družiny.

Škola věnuje dostatečnou pozornost prevenci sociálně patologických jevů (v posledních dvou školních letech ve škole nedošlo k výskytu). S problematikou primární prevence jsou žáci seznamováni formou různých besed, přednášek i během výuky. Témata prevence rizikových jevů tak prolínají celým vzdělávacím procesem. Žáci mají možnost se k dění ve škole vyjádřit přímo při osobním kontaktu s vyučujícími.

Informace o úspěšnosti žáků na dalším stupni vzdělávání získává škola neformálním způsobem, zejména od bývalých žáků nebo jejich zákonných zástupců.

Závěry

Vývoj školy

- od školního roku 2018/2019 nastoupila do funkce nová ředitelka školy
- vyučující v základní škole i mateřské škole využívají zlepšené materiální podmínky výuky ve prospěch žáků a dětí

Silné stránky

- předškolní vzdělávání je pozitivně ovlivněno zařazováním činnostního a prožitkového učení s intenzivní podporou samostatnosti a odpovědnosti dětí
- velmi dobrá úroveň vědomostí a dovedností dětí mateřské školy v oblasti předčtenářské, předmatematické, přírodovědné a sociální gramotnosti
- individuální přístup k žákům ve výuce

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- pedagogické pracovníce mateřské školy zařazují v menší míře individuální preventivní logopedické činnosti a grafomotorická cvičení jako přípravu na vstup do základní školy
- nedostatečné poskytování zpětné vazby pedagogům o kvalitě jejich výuky je důsledkem nedostatečné hospitační činnosti ředitelky školy

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit předškolní vzdělávání na preventivní logopedické činnosti a grafomotorickou přípravu dětí před vstupem do základní školy
- zvýšit četnost hospitací ředitelkou školy

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“, aktualizace 15. 8. 2018
2. Školní vzdělávací program Mateřské školy Dolní Vilémovice, s účinností od 1. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu Společně tvoříme, poznáváme, hrajeme si, sportujeme a objevujeme, s platností od 1. 9. 2019
4. Školní řád základní školy, ze dne 25. 8. 2018
5. Školní řád mateřské školy, aktualizace k 1. 9. 2019

6. Dodatek č. 1 ke školnímu řádu mateřské školy o povinném předškolním vzdělávání, platný od 1. 9. 2019
7. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2019
8. Minimální preventivní program, školní rok 2019/2020
9. Rozvrhy hodiny ve školním roce 2019/2020
10. Personální dokumentace
11. Zápisy z ústního jednání s ředitelkou školy, ze dne 10. 1. 2020
12. Výroční zpráva školy za školní rok 2018/2019, ze dne 31. 10. 2019
13. Plán práce od ledna 2019 do června 2019, bez data vyhotovení
14. Výroční zpráva o hospodaření školy 2018, ze dne 31. 12. 2018
15. Školní matrika dětí a žáků
16. Třídní knihy základní školy, školní rok 2019/2020
17. Třídní kniha mateřské školy, školní rok 2019/2020
18. Navýšení kapacity dětí v mateřské škole, ze dne 16. 9. 2018, výpis z usnesení zasedání, ze dne 22. 5. 2017
19. Udělení výjimky z počtu dětí v mateřské škole 2019/2020, ze dne 26. 8. 2019
20. Přehledy docházky dětí
21. Koncepce rozvoje a řízení školy, pro roky 2018 - 2023
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2018/2019
23. Plán hospitační a kontrolní činnosti, školní rok 2019/2020, ze dne 9. 9. 2019
24. Zápisy z pedagogické rady a provozních porad, školní rok 2018/2019 a 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavel Hudeček v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

Mgr. Marie Nováková v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 31. 1. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Škodová,
ředitelka školy

Mgr. Hana Škodová v. r.

V Dolních Vilémovicích 7. 2. 2020